

DRUŠTVO SLOVENSKIH KNJIŽEVNIH PREVAJALCEV
SLOVENIAN ASSOCIATION OF LITERARY TRANSLATORS

Društvo slovenskih književnih prevajalcev
podeljuje

SOVRETOVO NAGRADO za leto 2025

prevajalki

JULIJI POTRČ ŠAVLI

za prevod dela

***Duša ob cesti* Urmasa Vadija (LUD Literatura, 2024).**

***Utemeljitev komisije za Sovretovo nagrado pri DSKP v sestavi Jernej Županič (predsednik),
Nina Gostiša, Niko Jež, Mojca Kranjc in Katja Zakrajšek.***

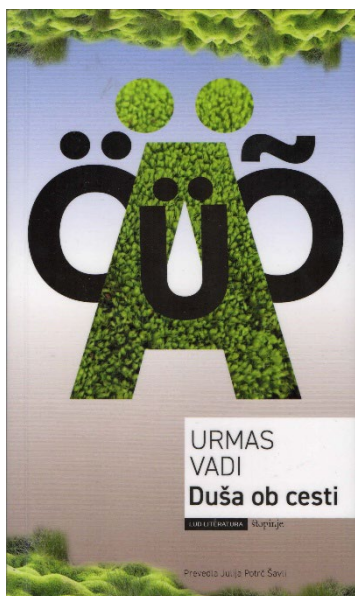

Foto: Matej Pušnik

Julija Potrč Šavli prevaja iz angleščine, finščine in zadnje čase tudi estonščine. Za neindoevropske jezike, kot je finščina, sploh pa za tiste, ki so povrh še »manjši«, kot velja za estonščino, prevodna zastopanost nikakor ni samoumevna, zato je še toliko bolj dragoceno, kadar se jim posvetijo vrhunske prevajalke oziroma prevajalci. Julija Potrč Šavli je nedvomno ena takšnih – že precej na začetku svoje prevajalske poklicne poti je za prevod *Skrivališč* Petrija Tamminena prejela nagrado Radojke Vrančič, odtlej pa slovenske bralce vestno zalaga z odličnimi prevodi tako del za odrasle kot tistih, namenjenih mlajšim. Prevod *Duše ob cesti* Urmasa Vadija (ki je leta 2024 izšel pri založbi LUD Literatura) ni njen prvi prevod iz estonščine nasploh, je pa prvi za odrasle bralce.

Gre za kratkoprozno zbirko avtorja, ki sicer ustvarja v mnogih zvrsteh, je novinar, romanopisec, dramatik, tudi režiser, tako gledališki kot radijski; predvsem slednje se izrazito kaže tudi v naši zbirki, v odličnem občutku, s katerim so izpisani dialogi, in v subtilni karakterizaciji literarnih oseb, ki pred nami vstajajo kompleksne,

večplastne in izdelane – znak vrhunske kratke proze, ki na nekaj straneh zgoščeno postori

vse, kar v precej daljši obliki denimo doseže roman.

Julija Potrč Šavli se obojega, tako dialogov kot karakterizacije, loteva spretno in z občutkom za detajl. V dialogih pretanjeno poustvarja pogovorni jezik, vanj nevsiljivo vpleta ustrezne slovenske frazeme, pogovorne izraze pa uporablja pogumno, a vselej odmerjeno in brez pretiravanja. Situacije, ki jih spremljamo v zgodbah, tako ostajajo žive in zlahka predstavljive ter učinkujejo, kot bi jih gledali, ne brali.

Če se v zgodbah prepletajo različne perspektive in pripovedovalski pristopi (da o raznolikosti likov in situacij niti ne govorimo), pa jih po drugi strani vendarle povezuje avtorjev igrivi smisel za humor. Ta sicer redko skače v ospredje in je večinoma nežen ter zadržan, četudi rahlo zafrkljiv in mestoma subverziven, a hkrati ravno zaradi tega še toliko večji prevajalski zalogaj. Vemo

namreč, da so za komedijo že nasploh ključnega pomena dober tajming in drugi subtilni detajli, katerih razpoznavanje v izvirniku in uspešno prevajanje nikakor nista enostavna naloga – za humor, ki ni in noče biti vselej v središču, pa to velja še toliko bolj. Julija Potrč Šavli je pri tem dosledno uspešna, spretno zaznava jezikovne nianse izvirnika in njegova odstopanja od nezaznamovanega pripovedovanja ter vse to poustvarja v ciljnem jeziku, slovenščini. Njen prevod je, tako pod obnebjem humorja kot vobče, naraven, tekoč in navdušujoč; dosleden, kar se tiče avtorjevega prepoznavnega pripovednega glasu ter estonskega konteksta – Vadi namreč v svoje zgodbe rad vpleta resnične osebe, zlasti z estonske literarne scene –, in gibek ter raznolik, kadar in kakor to zahtevajo specifične vsake zgodbe posebej.

Komisija se je odločila ob *Duši ob cesti* Urmasa Vadija dodatno izpostaviti tudi prevod obsežnega risoromana *Oksi* finske avtorice Mari Ahokoivu (prav tako v lanskem letu je izšel pri založbi VigeVageKnjige) kot enega najbolj posrečenih prevodov stripovske govorice v zadnjih letih. Prevod Julije Potrč Šavli se odlikuje po natančni poantiranosti, kakršno terjaja stripovska specifičnost, torej minimalen verbalni del, dodatno omejen s prostorom na sliki, in po celi paleti odtenkov vsebinske in formalne poetičnosti, kakršno narekuje mitološka tematika tega dela, ki vendarle ni tipičen strip (pa karkoli naj bi »tipičen strip« že bil). Poseben prevodni »bombonček« je pri tem tudi nov prevod uvodne kitice finskega epa Kalevala.

Duša ob cesti in *Oksi* tako skupaj pričata, da se Julija Potrč Šavli odlično znajde v različnih literarnih zvrsteh in jezikovnih legah. Če si za konec izposodimo nekoliko pompozne besede Urmasa Vadija iz zgodbe »Tragičnost« – oziroma, natančneje, prevajalkine besede, v katere jih je prelila –, bi skratka lahko rekli, da je po mnenju komisije Julija Potrč Šavli »pripravljena za večnost«, zato ji z veseljem podeljujemo Sovretovo nagrado 2025.

Življenjepis prevajalke:

Julija Potrč Šavli je prevajalka iz finščine, estonščine in angleščine. Prevaja prozna dela, otroška in mladinska dela, dramska besedila ter poezijo. Iz finščine je prevedla avtorje kot so Sofi Oksanen, Kari Hotakainen in Rosa Liksom, iz angleščine pa imena kot so Jack Kerouac, Shirley Jackson in Janet Frame. Je edina književna prevajalka iz estonščine v Sloveniji; iz tega jezika je doslej prevedla šestnajst otroških in mladinskih del in zbirko kratke proze Urmasa Vadija za odrasle, bila je tudi sourednica Antologije sodobne estonske književnosti. Med letoma 2009 in 2014 je poučevala finski jezik na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani. Med letoma 2014 in 2024 je bila članica upravnega odbora Društva slovenskih književnih prevajalcev. Pet let je bila tudi članica žirije festivala Vilenica (2019-2024) in štiri leta članica izvršnega odbora Slovenske sekcije IBBY (2020-2024). Iz finščine in estonščine je prevedla več kot 40 del za otroke in mladino, od tega jih je 20 prejelo znak za kakovost zlata hruška. Leta 2010 je prejela nagrado Radojke Vrančič za najboljšo mlado književno prevajalko.